

ד. אינה חזקה, שהרי זו 'חצי עדות' כי אין כאן עדות על חזקה אלא על פי עד אחד, והתורה אמרה 'לא יקום עד אחד באיש...'.
ה. רב יהודה אמר: הרי זו חזקה, ואין כאן עדות מוכחשת, כי בין חטים ושעורים, אין אנשים שמים לב ואפשר לטעות בכך, ואין העד מדקדק בדבר.
(לשיטת הט"ז (הו"מ קמה) מדובר כשהמחזיק אומר כדברי שניהם או אומר 'איני יודע', ואולם ה'קצות' (שם ובסו"י פב) חולק, שאפילו כאשר הוא מכחיש אחד מהם, מועילה חזקתו).

דף נז

קח. שטר שאינו מקויס, ומת אחד מהעדים החתומים עליו – האם ניתן לקיימו באופנים הבאים:
א. החי יעיד על חתימתו, ועל חתימת ידו של העד שמת בצירוף עוד אחר עמו.
ב. החי יעיד על חתימתו, ושנים מן השוק יעידו על חתימת יד השני.
ג. החי יעיד על חתימתו, וקרובו ועוד אחר יעידו על חתימת יד השני.
ד. החי ישלח חתימתו לביית-דין, והם ישוו חתימותיו. ואח"כ יעיד עם אחר על חתימת יד השני.
א. לדעת חכמים (בכתובות יט-כ) אינו מועיל. וכן הלכה. (אבל לרבי, שם – אם הוא מעיד עם עוד אדם על שתי החתימות – מועיל).
ב. מועיל (לחכמים). אבל לרבי, צריך שיעידו שניהם על שתי החתימות).
ג. סבר רבינא לומר שמועיל. ורב אשי דחה שאין זו עדות כשרה. (ואולם אם האחר מעיד על שתי החתימות, יכולים שני אחים להצטרף אליו, כל אחד על חתימה אחרת. נמו"י).
ד. מועיל. (כתובות שם).

קט. האם השימושים דלהלן, יש בהם דין 'חזקה' – אם עשה אותם (ג' שנים) בתוך רשותו של חבירו ולא מיחה בו הלה:
א. העמדת בהמה / תנור וריחים / גידול תרנגולים / נתינת זבל – בחצר.
ב. בנה מיחצה לבהמתו ולכליו בתוך חצר חברו / הכניס תרנגולים לבית חברו / התקין מקום בגוף הקרקע, לעומק או לגובה, לזבלו.
א. במשנה שנינו שאין זו חזקה. והעמידוהו בחצר השותפין (שאפשר) שאינם מקפידים בדבר. או אף באדם זר, וברחבה שאחורי הבתים, אך לא בחצר, שסתם אנשים מקפידים. ואם לא מיחה בו – הרי זו חזקה. (ודוקא אם החזיק בדבר ג' שנים וגם טוען שחברו נתן לו זכות זו במתנה או במכירה. רשב"ם; שו"ע הו"מ קמ, טו).
ב. כיון שאנשים מקפידים על כגון דא – הרי זו חזקה. (בג"ש ובטענה. רשב"ם).

קי. חלוק של תלמיד חכם וטליתו – כיצד? שלחנו ומיטתו – כיצד?

חלוקן – כל שאין בשרו נראה מתחתיו. (שלא ייראה כשהולך יחף. רשב"ם. וי"מ: שאינו שקוף). וטליתו (בגד העליון) – כל שאין החלוק נראה תחתיו טפח.
שלחנו – שני שלישי מפה, להניח עליה את הפת, או לקנח פיו בה. ושליש מגולה – להנחת קערות וכוסות. (ושל ע"ה – דומה למדורה וקדרות מקיפות אותה). מיטתו – כל שאין תחתיה אלא סנדלים או נעלים. (שהם בלאו הכי אינם דברים נקיים, אבל שאר כלים נקיים, וק"ו אוכלין ומשקין – אינו מניח שם. עפ"י מהר"ל. ועוד, שלא ירגיל ב"ב להיות שם. רש"י. אבל של ע"ה – דומה לאוצר בלוס).